

UP Board Solutions for Class 6 Sanskrit Chapter 3 अस्माकं परिवेशः

अभ्यासः

प्रश्न 1. उच्चारणं कुरुत

नोट – विद्यार्थी शिक्षक की सहायता से स्वयं करें।

प्रश्न 2. एकपदेन उत्तरत

(क) बालकाः केन क्रीडन्ति? ।

उत्तर – कन्दुकेन

(ख) छात्राः किमर्थं विद्यालयं गच्छन्ति?

उत्तर – पठनाय।

(ग) फलानि केभ्यः पतन्ति।

उत्तर – वृक्षेभ्यः।।

(घ) प्रातः कस्य प्रकाशः भवति?

उत्तर – सूर्यस्य।

(ङ) भ्रमराः कुत्र गुञ्जन्ति?

उत्तर – कमलेषु ।

प्रश्न 3. मजूषातः पदानि चित्वा वाक्यानि पूरयत (पूर्ति करके)

पुष्पाणाम् वृक्षेषु कूपात् शिक्षायै नेत्राभ्याम्

(क) वयं बालकान् नेत्राभ्याम् पश्यामः।

(ख) विद्यालयाः शिक्षायै भवन्ति।

(ग) उपवनरक्षकः कूपात् जलम् आनयति।

(घ) भ्रमराः कुसुमानां उपरि गुञ्जन्ति।

(ङ) खगाः वृक्षेषु निवसन्ति।

प्रश्न 4. विभक्ति वचनं च लिखत

यथा–	शिक्षायै	विभक्तिम्	वचनम्
उत्तर–	(क) पुस्तिकाभ्यः	चतुर्थी	एकवचनम्
	(ख) वृक्षेषु	चतुर्थी	बहुवचनम्
	(ग) कुसुमानाम्	सप्तमी	बहुवचनम्
	(घ) कन्दुकेन	षष्ठी	बहुवचनम्
	(ङ) सहचरैः	तृतीया	एकवचनम्
		तृतीया	बहुवचनम्

**प्रश्न 5. कोष्ठकात् उचित पदानि चित्वा वाक्यानि पूरयत
उत्तर-**

- (क) वयं **नेत्राभ्याम्** चित्राणि पश्यामः (नेत्राभ्याम्/नेत्रेण)
(ख) ते **शिक्षायै** विद्यालयं गच्छन्ति। (शिक्षाभ्यः/शिक्षायै)।
(ग) जनाः **गृहात्** आपणं आगच्छन्ति (गृहेण/गृहात्) ।
(घ) भ्रमराः **पुष्पाणाम्** उपरि गुञ्जन्ति। (पुष्पेभ्यः/पुष्पाणाम्)
(ङ) **वृक्षेषु** पक्वानि फलानि सन्ति। (वृक्षेषु/वृक्षेण)

**प्रश्न 6. रेखांकितशब्दानाम् विलोमं मंजूषायां लिखत
यथा-** अत्र बालकाः दुःखेन धावन्ति।। **सुखेन**

उत्तर-

- (क) बालिकाः अपि **उत्साहेन** क्रीडन्ति। **अनुत्साहेन** ।
(ख) बालकः **मुन्दस्वरेण** गीतं गायति। **तीव्र स्वरेण**
(ग) **प्रातःकाले** वयं उद्यानं गच्छामः। **सायंकाले**